

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

Poslanica predsednice Republike Slovenije ob državnem prazniku – dnevu znanosti

Predsedniška palača, 10. november 2025

Drage Slovenke in Slovenci,
drage prebivalke in prebivalci Slovenije.

Danes prvič praznujemo dan znanosti, ki je odslej tudi državni praznik. Z današnjim dnem tako tudi slovenske znanstvenice in znanstveniki dobivate svoj praznik.

Ponosno lahko povem, da je Slovenija dežela inovatorjev. Na naših tleh so našli najstarejše, več kot 5000 let staro kolo z osjo. Ali ste vedeli, da smo Slovenci izumili žepni kalkulator, kolčno protezo, Nasin teleskop in celo električno lebdečo desko? Pa tudi zadrgo in razpršilec za parfum, ki sta le dva med 400 izumi legendarnega slovenskega izumitelja Petra Florjančiča.

Vse to je znanost in seveda še brezmejno več. Kaj pa ni znanost?

Znanost niso teorije zarote in lažne novice. Zakaj ne? Preprosto zato, ker nas znanost ne uči kaj naj si mislimo, temveč kako razmišljati.

Na začetku vsakega znanstvenega izuma je ena beseda: Zakaj?

In vendar se pogosto zdi, da se napačne ali zavajajoče trditve širijo z neznosno lahkostjo. Podnebna kriza je eksistenčni izziv za vse nas, trenutna rast svetovne povprečne temperature zaradi človeškega vpliva je kar 40 krat hitrejša, kot je bila zaradi naravnih dejavnikov kadarkoli v človeški zgodovini. Pa vendar vedno znova slišimo glas zanikovalcev podnebnih sprememb, ki trdijo, da so podnebne spremembe samo prevara.

Znanje je moč. Znanje nam pomaga bolje dojemati svet okoli sebe, da lahko v njem rastemo in se razvijamo, se učimo in mislimo svobodno misel. Bodimo ponosni na dediščino razsvetljenstva v Evropi in naše prednike, kot je bil baron Žiga Zois iz tistega časa, ki je umrl na današnji dan dobrih 200 let nazaj.

Spodbujajmo naše otroke, da so radovedni, med njimi so tudi bodoči iznajditelji. Učiteljem pa gre ob tem zahvala, da vsakodnevno podajate znanje otrokom in mladostnikom.

Čestitam vsem prejemnicam in prejemnikom Zoisovih in Puhovih nagrad in priznanj in se hkrati zahvaljujem vsem našim izjemnim znanstvenicam in znanstvenikom, ki pripomorete k temu, da lahko živimo bolje.

Zahvaljujem se tudi vladi in ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije, da smo v zadnjih treh letih podvojili sredstva za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnosti, zato da bo naše gospodarstvo lahko konkurenčno in naša družba odprta za koristne nove zamisli.

Hvala.